

İstanbul Sanayi Odası Basın Bülteni

İstanbul Sanayi Odası, “Türkiye’nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu”nu açıkladı

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye’nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu - 2013 Yılı araştırmasına göre, sanayide zirvede 39 milyar 729 milyon TL’lik üretimden satışı ile yine Tüpraş yer aldı.

Türkiye’nin 500 büyük kuruluşu, 2013 yılında net satışlarını yüzde 7,4 artırarak 454 milyar 990 milyon TL’ye çıkardı.

Türkiye’nin dev şirketlerinin borç/özkaynak oranı son 10 yılın zirvesine çıkarak yüzde 132,4 oranına yükseldi.

Şirketler, 2013 yılında faaliyet karları olan 36,5 milyar TL’nin yarısından fazlası olan 19 milyar TL’yi finansman gideri olarak kaybetti. Buna bağlı olarak 2013 yılı dönem karları da bir önceki yıla göre yarı yarıya düşerek yüzde 4,9’a geriledi.

İSO Başkanı Erdal Bahçivan: “Banka kredilerine başvuran şirketlerin finansman giderlerinin artması kaygı verici. Türkiye Kalkınma Bankası’nın daha işlevsel hale getirilerek sanayiciler için uygun finansman çözümleri oluşturmasına ihtiyaç var.”

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye’nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu - 2013 Yılı araştırması sonuçları bugün açıklandı. İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan’ın açıkladığı verilere göre, sanayinin zirvesinde 39 milyar 729 milyon TL’lik üretimden satışı ile yine Tüpraş yer aldı. Türkiye’nin 500 büyük kuruluşu, 2012 yılına göre net satışlarını yüzde 7,4 artırarak 454 milyar 990 milyon TL’ye çıkardı.

En büyük şirketlerin ağırlıklı olarak petrokimya, otomotiv ve demir-çelik sektörlerinden olduğu araştırmada, ikinci sırayı 9 milyar 714 milyon TL’lik üretimden satışı ile Ford Otomotiv alırken, bir önceki araştırmada beşinci olan Elektrik Üretim A.Ş. 9 milyar 263 milyon TL’lik üretimden satışı ile listede üçüncü sıraya yerleşti.

Türkiye’nin 500 Büyük Kuruluşu araştırması, sanayinin ekonomi içindeki ağırlığının giderek azaldığına yönelik çarpıcı veriler ortaya koydu. Buna göre 2012 yılında yüzde 2,1, 2013 yılında yüzde 4 olan ekonomik büyümeye karşılık imalat sanayindeki büyüme sırasıyla 1,7 ve 3,8 düzeyinde kaldı. Araştırmanın Türkiye’de son yıllarda büyümenin kaynağının üretime değil tüketime, hizmetler ve inşaat sektörüne dayalı olduğunu gözler önüne serdiğini vurgulayan İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, şunları söyledi:

“Sanayi sektörü tüm ülkeler için ekonomik büyümenin ve bütünsel kalkınmanın temelini oluşturuyor. Türkiye de ancak üretime odaklı bir üretim anlayışıyla kaliteli ve sürdürülebilir bir

büyüme ve refahı yakalayabilir. 2001 yılından itibaren sanayinin ve özellikle de imalat sanayinin milli gelir içindeki payının cari fiyatlar ile hesaplandığında bir gerileme eğilimi içine girdiği ve önemli ölçüde düştüğü görülmektedir. İmalat sanayinin milli gelir içindeki payı 1998 yılında yüzde 23,6 iken, bu 16 yıl içinde sürekli bir düşüşle 2012 yılında yüzde 15,5'e gerilemiş, 2013 yılında ise yüzde 15,3 olarak gerçekleşmiştir. Türkiye henüz sanayileşmiş bir ülke olmadan bu oranın gerilemeye başlaması sanayi, ekonomi ve Türkiye için sağlıklı bir gelişme değildir.”

Borç ve öz kaynak oranı 10 yılın zirvesinde

Araştırma, şirketlerin borç ve öz kaynak oranının 2013 yılında son 10 yılın zirvesine çıktığını ortaya koydu. Buna göre borç ve öz kaynak oranı 2013 yılında 20,4 puan artarak yüzde 132,4 oranına yükseldi. Gelişmiş ülkelerde yüzde 70'ler seviyesinde olan bu orandaki artışta, karlılık ve öz kaynak yaratma olanaklarında yavaşlama, uzun vadeli borçlanma olanakları ve TL'deki değer kaybı etkili oldu.

Şirketler, öz kaynak yetersizliği nedeniyle daha çok banka kredilerini tercih ederek finansman giderlerini plansız bir şekilde artırdı. Karlılığı düşen şirketlerin, öz kaynaklarının büyümesi de olumsuz etkilendi. Başkan Bahçivan, dünyada, öz kaynakların toplam aktifler içindeki payında yüzde 50 oranının kritik bir eşik olduğuna dikkat çekti.

Bahçivan, sözlerini şöyle sürdürdü: “Şirketlerimiz ne yazık ki bono, tahvil, halka arz, uzun vadeli finansman, hedging gibi borçlanma araçlarından yararlanmamaktadır. Kendi faaliyet alanlarında başarılı bir performans sergileyen sanayi şirketlerimizin, finansman sağlama ve kullanmada aynı başarıyı sergileyememesi üzüntü vericidir. Bu noktada Türkiye Kalkınma Bankası'nın daha işlevsel hale getirilerek sanayicinin yatırımlarında uygun finansman çözümleri oluşturmasına ihtiyaç olduğunu vurgulamak istiyorum.”

Şirketler kur ve faiz nedeniyle finansman baskısına yenildi

2013 araştırmasının çarpıcı verilerinden biri, şirketlerin esas faaliyetlerinden elde ettikleri karlarının yarısından fazlasını finansman giderlerine harcaması oldu. 2013 yılında faaliyet karları olan 36,5 milyar TL'nin 19 milyar TL'sini finansman gideri olarak harcayan şirketlerin, 2013 yılı dönem karları ise bir önceki yıla göre yarı yarıya düşerek yüzde 4,9'a geriledi.

En yüksek katma değeri orta-düşük teknolojiye sahip şirketler yarattı

Türkiye'nin 500 Büyük Kuruluşu içinde en yüksek katma değeri yüzde 43,6 ile orta-düşük teknoloji yoğunluklu sanayiler grubu yaratırken, onları yüzde 36,1 ile düşük teknoloji yoğunluklu sanayiler grubu izledi. Orta-yüksek teknoloji yoğunluklu sanayiler grubunun payının yüzde 17,8, yüksek teknoloji yoğunluklu sanayiler grubunun payının yüzde 2,6 olduğunu hatırlatan Bahçivan, “Bu noktada yüksek teknoloji sektörlerinin dünya imalat sanayi içindeki payının ortalama yüzde 16,7 olduğunu hatırlatmak isterim. Güney Kore'de bu oran yüzde 21,6, Singapur'da yüzde 49,9, ABD'de yüzde 20,6. Türkiye bu oranları teknoloji lehine çevirmek zorunda. Aksi takdirde bu tablonun sanayideki karlılık yansımaları da değiştiremeyiz” dedi.

Bahçivan, ileri sanayi ülkelerinde şirketlerin Ar-Ge harcamalarının satışlara oranının yüzde 6 ila 8 oranlarına kadar yükseldiğini vurgulayarak, “Türkiye'de ise bu oran binde 8. 500 Büyük şirketlerimizin bu konudaki karnesi Türkiye ortalamasının altında. Şirketlerimiz Ar-Ge'ye üretimden satışlarının ancak binde 47'sini ayırıyorlar” dedi.

İSO Türkiye'nin 500 Büyük İlk 10 Sanayi Kuruluşu

- 1-Tüpraş
- 2-Ford Otomotiv
- 3-Elektrik Üretim A.Ş.
- 4-Oyak-Renault
- 5-Arçelik
- 6-Tofaş
- 7-İçdaş Çelik
- 8-Ereğli Demir Çelik
- 9-İskenderun Demir Çelik
- 10-Aygaz

Araştırmadan çarpıcı veriler

- Şirketlerin karlılık oranı yedi yılda yüzde 7,2'den yüzde 4,9'a düştü.
- Öz kaynakların aktiflere oranı yüzde 43 ile son 10 yılın en düşük oranı oldu.
- Toplam borçların aktif toplam içindeki payı 2013 yılında yüzde 57'ye yükseldi.
- 2013'te finansman giderleri faaliyet karının yüzde 53'üne denk geldi.
- Geçen yılı karla kapatan şirket sayısı, bir yılda 437'den 371'e geriledi.
- Geçen yılı zararlı kapatan şirket sayısı bir yılda 63'den 129'a çıktı.
- Faiz ve döviz kur artışı, finansman giderlerini yükselterek karlılığı olumsuz etkiledi.
- FAVÖK bazlı verilerde zarar eden şirket sayısı 129'dan 32'ye düştü.
- En yüksek katma değeri yüzde 43,6 ile orta-düşük teknoloji yoğunluklu şirketler yarattı.
- Ar-Ge'ye üretimden satışların binde 47'si ayrıldı.
- Özel sektörde çalışan sayısı yüzde 4,2, ücretler de yüzde 13,1 oranında arttı.

NOT: İSO Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Araştırması sıralamasına aşağıdaki linkten ulaşabilirsiniz.

<http://www.iso.org.tr/Sites/1/content/500-buyuk-liste.html?j=6493030>

İyi çalışmalar dileriz / PR Basın Halkla İlişkiler

Bilgi için: Ayten Güvenkaya: 0 212 222 47 81 – 0 533 625 79 80